NHẬN DIỆN, PHÊ PHÁN CÁC BIỂU HIỆN LỆCH LẠC, "LỆCH CHUẨN" TRONG XÃ HỘI VÀ TRÊN KHÔNG GIAN MẠNG

NGUYỄN XUÂN HUY
DƯƠNG KHẮC MẠNH
Trường Đại học Công nghiệp Quảng Ninh

Nhận bài ngày 10/3/2025. Sửa chữa xong 19/3/2025. Duyệt đăng 23/3/2025.

Abstract

Currently, along with the rapid development of digital technology, besides the progress achieved in society, there are also many behaviors that deviate from social norms. The manifestations of such deviations have gone against the traditional moral values of our nation, so it is necessary to criticize, condemn, and fight to drive them out, and eliminate them from social life. Only then can we have a healthy spiritual life with true and lasting happiness.

Keywords: *Deviations, cyberspace, deviant manifestations, identification.*

1. Đặt vấn đề

Nhận diện, phê phán các biểu hiện lệch lạc, "lệch chuẩn" trong xã hội và trên không gian mạng ở Việt Nam là một vấn đề quan trọng, đặc biệt trong bối cảnh hiện nay với sự phát triển vô cùng nhanh của mạng xã hội (MXH). Trong thời đại số và phát triển MXH đã trở thành một phần không thể thiếu và đem lại nhiều lợi ích tích cực trong cuộc sống hiện đại của chúng ta. Tuy nhiên, cùng với những lợi ích, còn tồn tại những mặt trái, mặt tiêu cực trong xã hội đặc biệt là trong không gian MXH. Rất dễ để một thông tin "nóng" nhanh chóng được truyền tải trên không gian mạng, từ đó cũng rất nhanh chóng đi vào câu chuyện, tạo dư luận trong xã hội, nguy hại hơn cả đó có thể là thông tin đã bị bóp méo, xuyên tạc gây ra sự lệch lạc trong suy nghĩ, lệch chuẩn trong hành vi.

Trước hết cần hiểu lệch lạc, "lệch chuẩn" là gì? Theo Từ điển tiếng Việt: lệch lạc là sai lệch, không đúng; "lệch chuẩn" là những hành vi đi lệch với sự mong đợi của số đông, hay sự vi phạm các chuẩn mực trong xã hội [1]. Lệch lạc, "lệch chuẩn" là một hiện tượng thường thấy ở trong đời sống xã hội, nó tồn tại ở mọi ngóc ngách của cuộc sống, trong tất cả các giai đoạn phát triển của xã hội và chúng tồn tại song song với sự tuân thủ các chuẩn mực xã hội. Lệch chuẩn là sự vi phạm có nhận thức của các quy tắc, chuẩn mực của nhóm, tập thể hay một xã hội. Mọi sự lệch lạc, "lệch chuẩn" đều làm kìm hãm sự phát triển tiến bộ của một dân tộc, một quốc gia. Ví dụ về hành vi lệch chuẩn trong xã hội ta hiện nay: Giết người, trộm cắp, tham nhũng, tham ô, mại dâm, ma túy... Tuy nhiên, thế nào là lệch lạc vẫn còn là một vấn đề gây tranh cãi. Bởi lẽ tùy thuộc vào quan điểm của mỗi người và tùy vào bối cảnh cụ thể. Ví dụ: về cách ăn mặc của một người phụ nữ, với cùng một hành vi là mặc váy áo ngắn và hở hang, nếu người phụ nữ đó ăn mặc như vậy tới khu vực linh thiêng như đền, chùa thì chắc chắn là không phù hợp, sẽ bị mọi người đánh giá và coi đó là sự lệch lạc. Nhưng nếu với bộ quần áo đó mà người phụ nữ này cùng với bạn bè đến những nơi vui chơi như bãi biển, rạp chiếu phim, dạ hội…thì lại được coi là rất phù hợp và đẹp mắt. Vậy nên một hành vi có thể sai lệch ở địa điểm này nhưng lại phù hợp ở địa điểm khác. Và chúng ta nên có sự nhận thức rõ ràng để không phạm phải các hành vi sai lệch chuẩn mực xã hội.

Các loại "lệch chuẩn": Không có một phương thức cụ thể nào để phân loại các hành vi lệch lạc, "lệch chuẩn" trong xã hội hiện nay. Tuy nhiên có thể phân biệt sự lệch lạc, "lệch chuẩn" ở hai cấp độ đó là:

Email. nguyenxuanhuy0677@gmail.com

Lệch chuẩn cá nhân: Hành động của cá nhân không phù hợp với các quy tắc văn hoá của nhóm, của xã hội đã được xác lập trong thực tế đã bác bỏ các quy tắc đó gọi là lệch chuẩn cá nhân. Ví dụ: Hành vi thanh niên hư hỏng, cờ bạc, ma túy, trộm cắp...*Lệch chuẩn nhóm:* Một nhóm thành viên có các hành động trái với quy tắc mà đã dược xã hội thừa nhận là lệch chuẩn nhóm. Ví dụ: nhóm trẻ em tụ tập lêu lổng, bụi đời, nhóm thanh niên tổ chức đua xe trái phép...

2. Nội dung nghiên cứu

Ngày nay, trước bối cảnh mở rộng giao lưu và hội nhập quốc tế, sự phát triển mạnh mẽ của Internet trong thế giới kỷ nguyên số 4.0 mọi người có nhiều cơ hội để giao lưu, xây dựng hình ảnh và có thể tạo sức ảnh hưởng lớn. Mỗi người đều có môi trường tự do sáng tạo, có điều kiện khẳng định năng lực, cống hiến cho xã hội song bên cạnh đó cũng rất dễ nảy sinh những hành vi bị bóp méo, xuyên tạc bởi sự chống đối của các thế lực thù địch, phản động, những phần tử cơ hội, bất mãn chính trị đối với cách mạng nước ta cũng không khó để nhận diện, dù cả trong xã hội và trên môi trường không gian mạng thật giả lẫn lộn khó lường.

2.1. Nhận diện, phê phán các biểu hiện lệch lạc, "lệch chuẩn" trong xã hội và trên không gian mạng ở nước ta hiện nay

Bất cứ một tập thể hay một xã hội nào, ở mỗi quốc gia, dân tộc đều xây dựng những chuẩn mực nhất định buộc các cá nhân, tổ chức tuân thủ ứng xử phù hợp, đúng đắn để giữ gìn sự ổn định, phát triển của quốc gia, dân tộc đó. Biểu hiện của sự lệch lạc, lệch chuẩn trong xã hội diễn ra ở tất cả các lĩnh vực khác nhau trong đời sống như: chính trị, kinh tế, văn hóa, … Tùy theo đó mà ta có thể nhận diện, phân loại những biểu hiện của sự lệch lạc, "lệch chuẩn". Thông thường do quan điểm, tư tưởng, suy nghĩ lệch lạc mà dẫn đến 3 hành vi lệch lạc "lệch chuẩn" ở một số cá nhân, tổ chức trong xã hội hiện nay như sau:

2.1.1. Dạng biểu hiện về hành vi lệch lạc, "lệch chuẩn" đáng lên án là những hành vi biểu hiện của sự nhận thức sai lệch và hành động sai trái với những chuẩn mực xã hội ví dụ như tổ chức Hội Thánh Đức Chúa Trời đã dụ dỗ, lôi kéo rất nhiều người tham gia, gây ảnh hưởng đến an ninh trật tự và làm những điều sai trái với thuần phong mỹ tục của người Việt Nam. Hầu hết những người bị lôi kéo ở đây đều được các đối tượng rao giảng với luận điệu như bố mẹ hiện tại chỉ là phần thân xác, bố mẹ thực sự là phần linh hồn và coi những lời răn dạy của bố, mẹ, anh, chị, em trong gia đình là "lời của ma quỷ...". Khi gia nhập Hội thánh Đức chúa trời, các tín đồ phải bỏ hết thờ cúng tổ tiên, không được ăn đồ thờ cúng. Hoặc nhiều người rời bỏ gia đình, một số học sinh, sinh viên bỏ học, bỏ làm đi theo, tụ tập dụ dỗ, lôi kéo người khác... Sự lệch lạc "lệch chuẩn" được biểu hiện khi người ta đã tự cho mình đứng ngoài, vượt ra khỏi giới hạn cho phép của đời sống xã hội: đó là một số bộ phận trong xã hội có những hành động, phát ngôn xuyên tạc sự thật lịch sử, hạ thấp uy tín, bôi nhọ lãnh tụ của Đảng ta, bài bác, hòng phủ nhận tư tưởng của Chủ tịch Hồ Chí Minh, phá hoại nền tảng tư tưởng của Đảng ta. Điều hết sức nguy hiểm là không chỉ có các thế lực thù địch, phản động ở nước ngoài mà ở trong nước cũng không ít phần tử cơ hội, bất mãn chính trị vì tư lợi cá nhân, vì suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống thiếu văn hóa, bất mãn, hằn học, đố kỵ, bon chen,… mà đang tâm xuyên tạc, nối giáo cho giặc, chống phá chính người dân của đất nước mình. Đó là những đợt tấn công, chống phá điên cuồng, thực tế sự hằn học, dã tâm chống phá ấy diễn ra hết sức thường xuyên. Chúng đăng tải rất nhiều tài liệu có nội dung phản động, xuyên tạc thông tin lập lờ, suy diễn, không đúng sự thật, không đúng bản chất, với dụng ý xấu, như: phủ nhận những thành quả của đất nước ta, của dân tộc ta cả trong quá khứ, hiện tại; hạ thấp vị thế, uy tín của Việt Nam trên trường quốc tế; tạo ra các diễn đàn trên mạng để mọi người có thể truy cập và định hướng bình luận, bình phẩm đó một cách tiêu cực, nhằm gieo rắc sự hoài nghi dẫn tới mất phương hướng chính trị, mất niềm tin vào sự lãnh đạo của Đảng, vào con đường đi lên CNXH ở Việt Nam.

2.1.2. Các biểu hiện lệch lạc, "lệch chuẩn" cần phê phán ở tầng lớp thanh, thiếu niên trong xã hội hiện nay: Chúng ta phải nghiêm khắc nhìn nhận rằng hiện nay bên cạnh những thanh niên nòng cốt, song cũng có một bộ phận không hề nhỏ trong tầng lớp thanh niên có dấu hiệu "tự diễn biến", "tự

chuyển hóa" như: Phai nhạt lý tưởng cách mạng, giảm sút niềm tin vào mục tiêu độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội của đất nước ta;... Cùng với đó là nhiều bạn trẻ không tích cực tham gia vào công tác Đoàn, các hội thanh niên và các hoạt động cộng đồng giàu ý nghĩa nhân văn; một số thanh niên không muốn vào Đảng hoặc động cơ vào Đảng thiếu lành mạnh; một số thanh niên còn chối bỏ trách nhiệm nghĩa vụ của công dân với Tổ quốc, bằng mọi giá trốn tránh thực hiện nghĩa vụ quân sự... Đây là những biểu hiện của sự lệch lạc, "lệch chuẩn" và là dấu hiệu và mầm mống của nhiều căn bệnh về tư tưởng, tâm lý của giới trẻ hiện nay.

Trong lệch lạc, "lệch chuẩn" thần tượng dẫn đến hiện tượng các bạn trẻ tôn thờ và làm theo những "thần tượng ngược chuẩn", sự việc không chỉ "thần tượng" là diễn viên, ca sĩ, ngôi sao trong các lĩnh vực giải trí, khoa học, y tế, chính trị hay thể thao… mà còn là những biểu hiện thần tượng một số hiện tượng mạng. Thế nên, những cái tên như "Khá bảnh"(Ngô Bá Khá), Huấn "hoa hồng"(Bùi Xuân Huấn), "thánh chửi" Dương Minh Tuyền…Đây đều là những hiện tượng mạng có quá khứ bất hảo. Thế nhưng, đây đều là "thần tượng" của khá nhiều các bạn trẻ, được nhiều bạn chào đón, thậm chí bắt chước những hành vi, việc làm, lời nói thiếu chuẩn mực đó. Sự lệch lạc "lệch chuẩn" trong nhận thức của giới trẻ về thần tượng không thể là không vô hại được mà còn có thể mang lại những hậu quả tiêu cực lâu dài. Các em sẽ bắt chước từ hành vi, lời nói, việc làm của những "thần tượng" đó mà mình "yêu thích". Nghiêm trọng hơn là sự lệch chuẩn "thần tượng" đó có thể dẫn đến những hành động cổ súy, chạy theo cho tư duy cực đoan, định hướng lệch lạc "lệch chuẩn" trong sự phát triển nhân cách giới trẻ hiện nay.

Lệch lạc, "lệch chuẩn" trong đạo đức, lối sống: Với tâm lý lứa tuổi, nhiều bạn trẻ hiện nay chưa phân biệt được hết cái đẹp, cái xấu; và với bản tính tò mò, thích khám phá tìm hiểu cái mới lạ, không được định hướng cũng như chưa biết tự kiểm soát hành vi, dễ dàng bị hấp dẫn và hòa nhập theo những lời nói, hành vi "lệch chuẩn" này. Điển hình đó là hiện nay giới trẻ đang có xu hướng quan hệ tình dục ngày càng sớm và xu hướng sống nhanh, sống gấp, sống hưởng thụ dẫn đến sự "lệch chuẩn" trong đạo đức, lối sống. Biểu hiện dễ thấy là tình trạng một số bạn trẻ yêu cho vui, góp gạo thổi cơm chung, sống như vợ chồng của nhiều cặp đôi học sinh, sinh viên đi học xa nhà; hay có không ít những buổi livestream trên Facebook, Youtube…của những người nổi tiếng như một số ca sỹ, nghệ sỹ, hay một số bạn trẻ… ăn mặc hở hang phơi bày những cái nhẽ ra cần được khép kín, công khai chửi bới, đả kích người khác với những lời lẽ thô tục, thiếu văn minh đã thu hút hàng trăm nghìn lượt người xem, thậm chí có những người xem với những bình luận nhục mạ lẫn nhau nhằm bảo vệ "thần tượng" của mình, từ đó có thể dẫn đến các mâu thuẫn được giải quyết ở ngoài xã hội và rất nhiều bài học phải trả giá bằng tính mạng. Thậm chí hiện nay có khá nhiều người trong xã hội lựa chọn mạng xã hội là nơi để bày tỏ các quan điểm của cá nhân mình về người khác, kể cả có những người thuộc tầng lớp thượng lưu đã dùng lời lẽ miệt thị, công kích, phơi bày đời tư cá nhân của người khác, được một số bạn trẻ làm fan hâm mộ nhiệt tình như sự việc lùm xùm của CEO Nguyễn Phương Hằng. Sự "lệch chuẩn" trong đạo đức, coi thường chuẩn mực đạo đức xã hội, cổ súy hành vi phạm pháp được truyền tải trên không gian mạng đã trở thành một thứ "virus" độc hại lây lan nhanh chóng trong xã hội, tác động trực tiếp đến hành vi của con người ngoài đời thật, xã hội thật, làm xói mòn hệ giá trị văn hóa truyền thống tốt đẹp của dân tộc Việt Nam.

2.1.3. Các biểu hiện lệch lạc, "lệch chuẩn" cần phê phán ở tầng lớp trí thức: Đều biết tầng lớp trí thức có vai trò rất quan trọng trong sự phát triển, suy vong của một quốc gia, dân tộc, nhất là trong nền kinh tế tri thức với công nghệ trí tuệ nhân tạo (AI). Theo đó, xây dựng và phát triển đội ngũ trí thức lớn mạnh đáp ứng yêu cầu phát triển của đất nước trong bối cảnh hiện nay là vấn đề vừa có tính cấp bách vừa mang tầm chiến lược lâu dài đối với nước ta. Tuy nhiên, sự phát triển, thay đổi nhanh chóng của xã hội hiện nay đã kéo theo rất nhiều hiện tượng, hành vi mất cân đối trong nhiều lĩnh vực của đời sống xã hội, khiến cho một bộ phận không nhỏ trí thức bắt đầu thay đổi quan điểm, nhận thức đối với các chuẩn mực, các giá trị truyền thống của dân tộc; có những hành vi lệch lạc, "lệch chuẩn" đáng lên án, phê phán. Nghị quyết Hội nghị Trung ương 4 khóa XI nhận định: *"Một bộ phận không nhỏ cán bộ, đảng viên, trong đó có những đảng viên giữ vị trí lãnh đạo, quản lý, kể cả một số cán bộ cao cấp, suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống với những biểu hiện khác nhau về sự phai nhạt lý tưởng, sa vào chủ nghĩa*

cá nhân ích kỷ, cơ hội, thực dụng, chạy theo danh lợi, tiền tài, kèn cựa địa vị, cục bộ, tham nhũng, lãng phí, tùy tiện, vô nguyên tắc..."[2]. Những biểu hiện lệch lạc, "lệch chuẩn" đặc biệt nghiêm trọng ở thành phần trí thức có chức, có quyền, có địa vị cao trong xã hội. Còn nhớ trong đại dịch COVID-19, một số người đã bộc lộ hành vi vượt lằn ranh như vậy. Đầu tiên là vụ "lệch chuẩn" của vị Phó Chủ tịch HĐND một huyện của tỉnh Bình Phước đã có video tràn lan trên MXH về hành vi "oai phong" trong lời nói, không chấp hành quy định về phòng, chống dịch tại một trạm kiểm dịch COVID-19. Kế đến là vụ đám cưới của con trai vị Phó Giám đốc Bệnh viện Hương Khê (Hà Tĩnh) được tổ chức "hoành tráng" trong mùa dịch khi Thủ tướng Chính phủ đã ban hành Chỉ thị (Chỉ thị 15-CT/TTg) về quyết liệt thực hiện đợt cao điểm phòng chống dịch, chỉ mới có 3 ngày. Chưa kể đến những vụ đại án liên quan đến vấn đề chạy chức, chạy quyền, tham ô, tham nhũng diễn ra gần đây như: chuyến bay giải cứu, Việt Á, Vụ án xảy ra tại Tập đoàn Tân Hoàng Minh, Vụ án xảy ra tại Tập đoàn FLC, Vụ án xảy ra tại Tập đoàn Vạn Thịnh phát, Vụ án xảy ra tại Cục Đăng kiểm Việt Nam… Đây là những vụ trọng án gây hậu quả nghiêm trọng cho đất nước, cho nhân dân. Tình trạng suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống của một bộ phận không nhỏ tầng lớp trí thức, cán bộ, đảng viên có lối sống lệch lạc "lệch chuẩn" đã vượt quá lằn ranh về chuẩn mực xã hội, là hành vi vi phạm đạo đức và pháp luật.

Đấu tranh với những biểu hiện lệch lạc "lệch chuẩn" trong xã hội và trên không gian mạng là một nhiệm vụ quan trọng của các cấp, các ngành và mọi tầng lớp nhân dân để bảo vệ các giá trị đạo đức, văn hóa tạo ra sự ổn định xã hội. Dưới đây là một số nhiệm vụ và giải pháp để ngăn chặn những biểu hiện, hành vi lệch lạc, "lệch chuẩn" trong xã hội và trên không gian mạng:

2.2. Nhiệm vụ và giải pháp để ngăn chặn những biểu hiện lệch lạc, "lệch chuẩn" trong xã hội và trên không gian mạng

Ngăn chặn sự lệch lạc, "lệch chuẩn", nuôi dưỡng sự chuẩn mực trong tư tưởng và hành vi đây là trách nhiệm không của riêng ai, để góp phần định hướng, điều chỉnh, hướng dẫn mọi người trong cộng đồng xã hội nhất là giới trẻ hiện nay có nhận thức và hành động một cách đúng đắn, cần thực hiện tốt một số nhiệm vụ và giải pháp sau:

2.2.1. Có cơ chế, chính sách nghiêm khắc và đủ sức răn đe với những biểu hiện lệch lạc, "lệch chuẩn" trong xã hội và trên không gian mạng; quán triệt và thực hiện nghiêm Quyết định số 874/QĐ-BTTTT của Bộ Thông tin và Truyền thông ngày 17/6/2021 về việc ban hành Bộ Quy tắc ứng xử trên MXH; có hệ thống những chính sách hướng vào vấn đề kinh tế - xã hội nhằm ngăn chặn tận gốc rễ các sai lệch xã hội, loại bỏ những nguyên nhân là nảy sinh, các biểu hiện lệch lạc, "lệch chuẩn" trong xã hội và trên không gian mạng; tạo cơ sở kinh tế- xã hội bình đẳng để mỗi người lao động, có điều kiện làm việc và hưởng thụ hợp lý những thành quả lao động của bản thân. Các chính sách nhằm củng cố vai trò điều chỉnh của luật pháp, tăng cường các biện pháp giáo dục tư tưởng, nâng cao ý thức tự giác của mỗi người trong việc tuân thủ các chuẩn mực mới, phê phán và lên án các biểu hiện lệch lạc, "lệch chuẩn" trong xã hội và trên không gian mạng [3].

2.2.2. Mọi người trong cộng đồng xã hội, nhất là thế hệ trẻ phải có nhận thức đúng đắn về trách nhiệm của mình với xã hội và trên không gian mạng; cần thường xuyên tu dưỡng, rèn luyện đạo đức cách mạng, rèn luyện bản lĩnh chính trị, phòng và chống những biểu hiện suy thoái về tư tưởng chính trị, tư tưởng đạo lức, lối sống. Đối với thanh, thiếu niên cũng phải tự ý thức học tập, rèn luyện nâng cao kỹ năng sống tốt, lành mạnh. Đối với đội ngũ trí thức cần tiên phong về mặt tư tưởng, chuẩn mực về hành vi và khuôn mẫu trong cách ứng xử, phát ngôn; tuyệt đối không lung lay, dao động, lệch lạc, mơ hồ, có cách nhìn nhận mọi vấn đề trong xã hội đúng với chuẩn mực đạo đức và pháp luật.

2.2.3. Các tổ chức chính trị xã hội cần đẩy mạnh công tác thông tin, tuyên truyền giáo dục mọi đường lối chủ trương của Đảng, chính sách và luật pháp của nhà nước, các chế tài, quy tắc trong xã hội và trong sử dụng MXH; tuyên truyền về hình mẫu con người mới XHCN, những tấm gương người tốt, việc tốt, những câu chuyện đẹp, truyền cảm hứng trong đời sống thường ngày một cách thường xuyên, liên tục trên các phương tiện thông tin đại chúng; đa dạng các phương thức truyền tải thông tin, trong đó chú trọng đến cách thức truyền tải thông tin đảm bảo gần gũi, dễ tiếp cận giới trẻ như

các cuộc thi, diễn đàn trong nhà trường, các ứng dụng và mạng xã hội zalo, facebook, tiktok,...Đồng thời với đó là cần có những chế tài để kiểm soát và quản lý không gian mạng, trong đó cần giám sát chặt chẽ nội dung, sử dụng công nghệ để phát hiện và ngăn chặn những nội dung độc hại, sai lệch trên MXH.

2.2.4. Đề cao trách nhiệm của gia đình và xã hội với vai trò của giáo dục, dìu dắt, chỉ bảo sẽ góp phần định hướng, điều chỉnh, hướng dẫn giới trẻ nhận biết được đúng, sai, từ đó điều chỉnh nhận thức và hành động một cách đúng đắn. Các bậc phụ huynh nên quan tâm hơn nữa tới con cái, uốn nắn con từ cách ứng xử lời nói và việc làm đến định hướng để các con có trách nhiệm với bản thân, gia đình và xã hội. Nhiều trường học chỉ chú trọng đến phần học "văn" mà bỏ qua phần "lễ", coi trọng giáo dục kiến thức mà xem nhẹ giáo dục đạo đức, kỹ năng sống cho học sinh. Truyền thông cũng cần làm tốt nhiệm vụ định hướng dư luận xã hội, thay đổi nhận thức, hành vi cộng đồng bằng cách nêu nhiều gương người tốt, việc tốt hơn nữa. Phản ánh của báo chí không chỉ mô tả các vụ việc, hành vi thiếu văn hóa, thiếu chuẩn mực mà phải phân tích thấu đáo, từ đó đưa ra khuyến nghị, định hướng tư duy để giới trẻ không bị lệch lạc, "lệch chuẩn". Tổ chức Đoàn, Hội Liên hiệp Thanh niên cần nêu cao hơn nữa vai trò giáo dục thanh, thiếu niên, hướng họ vào lối sống tích cực, lành mạnh, vì cộng đồng.

2.2.5. Tích cực, tự giác học tập và tu dưỡng, rèn luyện đạo đức theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh, đây phải được xác định là nhiệm vụ thường xuyên và lâu dài, đặc biệt trong công tác xây dựng Đảng và khôi phục niềm tin của nhân dân, là yêu cầu, trách nhiệm, nhưng đồng thời cũng là tình cảm, nguyện vọng tha thiết của mỗi cán bộ, đảng viên, người dân Việt Nam trong sự nghiệp cách mạng ở nước ta hiện nay. Các nội dung học tập phải được đưa vào tất cả các cấp, các ngành, mọi quần chúng nhân dân và phải trở thành nền nếp; bài trừ dần những thói hư, tật xấu, những hành vi vi phạm quy tắc, quy chuẩn của xã hội. Khuyến khích các giá trị tích cực, tuyên dương và lan tỏa những gương người tốt, việc làm tốt, kịp thời phát hiện, uốn nắn những việc làm chưa tốt, còn "lệch chuẩn" với xã hội và trên không gian mạng. Xây dựng và phát triển con người Việt Nam trong thời kỳ mới như nội dung trong bài phát biểu của cố Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng tại phiên họp đầu tiên của Chính phủ khóa XV ngày 11/8/2021, đó là những con người "có trình độ tri thức, đạo đức, thể lực, lối sống và thẩm mỹ ngày càng cao"[5].

3. Kết luận

Trong một xã hội đề cao vấn đề dân chủ như hiện nay, việc ngăn chặn những biểu hiện lệch lạc, "lệch chuẩn" trong xã hội và trên không gian mạng là một nhiệm vụ hết sức khó khăn đòi hỏi sự chung tay vào cuộc của tất cả các cấp, các ngành, trong các lĩnh vực. Cùng với việc hoàn thiện các chuẩn mực xã hội cần đẩy mạnh xã hội hóa các chuẩn mực xã hội, biến nó thành ý thức xã hội của mỗi công dân, để mỗi công dân biết giữ mình. Muốn đấu tranh có hiệu quả với những biểu hiện lệch lạc, "lệch chuẩn" trong xã hội và trên không gian mạng, cần bắt đầu từ công tác giáo dục, bồi dưỡng, củng cố các hệ giá trị chuẩn mực cho mọi người nhất là giới trẻ hiện nay; giáo dục truyền thống dân tộc và tiếp thu tinh hoa tiến bộ của nhân loại và để làm thất bại mọi âm mưu và hoạt động chống phá của các thế lực thù địch thì phải có những đột phá, hướng đi đúng đắn, hợp quy luật thực tiễn đất nước; ý Đảng hợp với lòng dân; phát huy sức mạnh đại đoàn kết toàn dân tộc, khát vọng vươn lên mãnh liệt, có quyết tâm chính trị cao, toàn Đảng, toàn dân, toàn quân ta nhất định sẽ lập nên những kỳ tích phát triển mới, để đưa đất nước ta sánh vai với các cường quốc trên thế giới.

Tài liệu tham khảo

[1] Viện ngôn ngữ học (2010), *Từ điển tiếng Việt,* NXB, Từ điển Bách khoa, Hà Nội.

[2] Ban Chấp hành Trung ương khóa XI (2012), *Văn kiện Hội nghị lần thứ tư,* NXB Chính trị Quốc gia - Sự thật, Hà Nội,

[3] Quyết định số 874/QĐ-BTTTT của Bộ Thông tin và Truyền thông ngày 17/6/2021.

[4] Bài phát biểu của cố Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng tại phiên họp đầu tiên của Chính phủ khóa XV ngày 11/8/2021.

[5] Tổng hợp nội dung, thông tin có chọn lọc từ các nguồn trên internet.